

**รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อ
การพัฒนาสมรรถภาพเชิงวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ**
**A Causal Relationship Model of Factors Affecting
Professional Competency Development of
Business Administration Students**

เพ็ญพิมล ลิโนทัย¹
Penpimol Leenothai¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถภาพเชิงวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจและเปรียบเทียบเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝงในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุดังกล่าว ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ ประจำปีการศึกษา 2542 จากสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบความตรงของรูปแบบความสัมพันธ์ประกอบด้วยแบบสอบถามแบบวัดทัศนคติต่อการเรียน-อาชีพ และแบบวัดสมรรถภาพเชิงวิชาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะของตัวแปรโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows 7.5 ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์สมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยโปรแกรม LISREL 8.14 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถภาพเชิงวิชาชีพสาขาบริหารธุรกิจ มี 5 ประการสอดคล้องตรงตามโมเดลสมมติฐาน ได้แก่ ลักษณะภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา กลุ่มอ้างอิงนอกสถาบัน หลักสูตร-โปรแกรมการเรียน ประสบการณ์ในชั้นเรียนและประสบการณ์นอกชั้นเรียน รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาและปรับปรุงแล้วได้โมเดลสมรรถภาพเชิงวิชาชีพสาขาบริหารธุรกิจรวม 3

คำสำคัญ : สมรรถภาพเชิงวิชาชีพ, รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

Keywords : Professional Competency, Causal Relationship Model

¹อาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจรัลพงษานุวรณ

¹Instructor, Rajamangala Institute of Technology, Chakkraphongphuwanat Campus

โมเดลที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์ดี กล่าวคือ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ไค-สแควร์มีค่า 253.934 ที่องศาอิสระ 229 และตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายค่าความแปรปรวนของตัวแปรตามสมรรถภาพเชิงวิชาชีพสาขาบริหารธุรกิจได้ถึงร้อยละ 81.6 ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ไค-สแควร์ มีค่า 248.094 ที่องศาอิสระ 220 ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายค่าความแปรปรวนของตัวแปรตามสมรรถภาพเชิงวิชาชีพสาขาบริหารธุรกิจได้ ร้อยละ 98.6 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ไค-สแควร์มีค่า 259.697 ที่องศาอิสระ 230 ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายค่าความแปรปรวนของตัวแปรตามสมรรถภาพเชิงวิชาชีพสาขาบริหารธุรกิจได้ถึงร้อยละ 85.4 ผลการเปรียบเทียบเส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝงในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุดังกล่าว พบว่า ลักษณะภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา กลุ่มอ้างอิงนอกสถาบันและหลักสูตร-โปรแกรมการเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาสมรรถภาพเชิงวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ส่วนประสบการณ์ในชั้นเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการพัฒนาสมรรถภาพเชิงวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยส่งผ่านตัวแปรหลักสูตร-โปรแกรมการเรียน และประสบการณ์นอกชั้นเรียนไม่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการพัฒนาสมรรถภาพเชิงวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

Abstract

The purposes of this research were to develop the causal relationship model of factors affecting professional competency development of business administration students, and to compare the path of latent variable in this model among three groups of students from public universities, private universities, and Rajabhat Institute/ Rajamangala Institute of Technology. There were 3 sample groups of senior business administration students in the 1999 academic year, from public universities, private universities, and Rajabhat Institute/ Rajamangala Institute of Technology. The research instruments were a questionnaire, an attitude toward learning and occupation test, and a professional competency test. Basic statistics were used to analyze the samples' background and the distribution of observed variables by using SPSS for Window 7.5 LISREL program version 8.14 employed was performed for model testing. The results indicated that factors affecting the business professional competency development were the students' background, noncollege reference groups, curriculum, classroom experiences and out-of class experiences. The adjusted model was consistent with the empirical data with chi-square = 253.934, df. 229 ; chi-square = 248.094, df. 220 ; and chi-square = 259.697, df. 230, for the public, private, and Rajabhat Institute/Rajamangala Institute of Technology respectively. The model accounted for 81.6%, 98.6%, and 85.4% of the variance in business professional competencies on the public, private, and Rajabhat Institute/Rajamangala Institute of Technology respectively. The path analysis indicated that the students' background, noncollege reference groups, and curriculum had direct effects on professional competency development of business administration students. In private universities, classroom experiences had only indirect effect via curriculum. In Rajabhat Institute/ Rajamangala Institute of Technology, out-of class experiences had not any effect on professional competency development of business administration students.